

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4MCdo/7/2013
Identifikačné číslo spisu:	4108213863
Dátum vydania rozhodnutia:	26.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4108213863.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ N. M., bytom LX., 2/ R. A., bytom N., zastúpeným Mgr. Máriou Eliašovou, bytom Spišská Nová Ves, Trieda 1. mája 47/5, proti žalovanému Y. V., bytom W., o zaplatenie 2 700,14 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17 C 103/2008, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 8. marca 2012, sp. zn. 8 Co 158/2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 8. marca 2012, sp. zn. 8 Co 158/2011 z r u š u j e a vec vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra rozsudkom z 20. októbra 2010, č. k. 17 C 103/2008-123 zamietol žalobu žalobcov 1/ a 2/ o náhradu škody. Žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet súdu trovy štátu vo výške 180,15 €, žalovanému náhradu trov konania vo výške 100,- €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 218,92 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku na (bližšie nešpecifikovaný) účet právneho zástupcu žalovaného.

Proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa podali žalobcovia 1/,2/ odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre uznesením z 8. marca 2012, sp. zn.8 Co 158/2011 odmietol ako oneskorene podané (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tým, že napadnutý prvostupňový rozsudok bol žalobcom 1/, 2/ doručovaný prvý krát prostredníctvom ich právnej zástupkyne Mgr. Márie Eliašovej poštou 14. februára 2011, opakovane 15. februára 2011 a v tento deň bol uložený na pošte. Doporučená zásielka (rozhodnutie) bola súdu vrátená 11. marca 2011 ako neprevzatá v odbernej lehote. Tým došlo k platnému doručeniu rozhodnutia súdu postupom podľa § 47 ods. 2 O.s.p. dňa 11. marca 2011. Dňom 12. marca 2011 začala žalobcom 1/, 2/ plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania a posledný deň tejto lehoty pripadol na pondelok 28. marca 2011. Vzhľadom na to, že odvolanie žalobcov bolo podané na pošte 7. apríla 2011, t. j. po uplynutí zákonnej 15-dňovej odvolacej lehoty, bolo podané oneskorene a preto ho bolo potrebné odmietnuť.

Na podnet žalobcov 1/, 2/ podal proti tomuto uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p., nakoľko žalobcom 1/, 2/ bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom. V dôvodoch mimoriadneho dovolania poukázal na to, že v prípade náhradného doručenia v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. ide o zákonnú konštrukciu právnej fikcie, že účinky doručenia písomnosti nastanú v deň, keď bola zásielka vrátená súdu aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Účinky fikcie doručenia nastávajú len za predpokladu, že adresát mal reálnu možnosť písomnosť uloženú na pošte v odbernej lehote vyzdvihnúť, ale neurobil tak. K platnému doručeniu písomnosti, ktorá má byť doručená účastníkovi do vlastných rúk, v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 veta tretia O.s.p. nedôjde, ak sa v mieste doručenia nezdržiaval v čase doručovania písomnosti. V danej veci žalobcovia preukázali, že ich právna zástupkyňa Mgr. Mária Eliašová sa v dobe od 31. januára do 18. marca 2011 v mieste doručenia - na adrese v Spišskej Novej Vsi, Trieda 1. mája 47/5 - v čase doručovania písomnosti nezdržiavala (bola hospitalizovaná v nemocnici), preto nedošlo k doručeniu prvostupňového rozsudku fiktívnym spôsobom dňa 11. marca 2011. Riadne, v súlade s ustanovením § 47 ods. 1 O.s.p., bol prvostupňový rozsudok doručený zástupkyňi žalobcov do vlastných rúk až dňa 24. marca 2011. Lehota na podanie odvolania preto začala plynúť dňa 25. marca 2011 a uplynula by v piatok 8. apríla 2011. Keďže žalobcovia podali odvolanie na pošte dňa 7. apríla 2011, podali ho včas, v zákonom stanovenej lehote. Odvolací súd preto nesprávne odmietol odvolanie žalobcov ako oneskorené.

Žalobcovia ani žalovaný sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor (§ 243g O.s.p.), na základe podnetu účastníkov konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p., a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie bolo podané dôvodne.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní ako dovolací dôvod uvádza, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p. (§ 243f ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.).

Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 57 ods. 1 O.s.p.).

Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Do vlastných rúk treba doručiť písomnosti, pri ktorých to ustanovuje zákon, a iné písomnosti, ak to nariadi súd (§ 47 ods. 1 O.s.p.).

Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel (§ 47 ods. 2 O.s.p.).

Ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi (§ 49 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak (§ 45 ods. 2 O.s.p.).

Tak, ako to správne uvádza generálny prokurátor v odôvodnení mimoriadneho dovolania, v prípade náhradného doručenia v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. ide o zákonnú konštrukciu právnej fikcie, že účinky doručenia písomnosti nastanú v deň, keď bola zásielka vrátená súdu aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Účelom fikcie v práve je posilniť právnu istotu. Právna fikcia ako nástroj odmietnutia reality právom, je výnimočným nástrojom. Aby mohla právna fikcia svoj účel splniť, musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky právne náležitosti splnené, súd nie je oprávnený naplnenie fikcie konštatovať (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2009, sp. zn. 1 Cdo 181/2008). Účinky fikcie doručenia však nastávajú len za predpokladu, že adresát mal reálnu možnosť písomnosť uloženú na pošte v odbernej lehote vyzdvihnúť, ale neurobil tak. K platnému doručeniu písomnosti, ktorá má byť doručená účastníkovi do vlastných rúk, v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 veta tretia O.s.p. nedôjde, ak sa v mieste doručenia nezdržoval v čase doručovania písomnosti.

V danom prípade, ako vyplýva z obsahu spisu, rozsudok súdu prvého stupňa bol doručovaný splnomocnenej zástupkyňi žalobcov 1/, 2/ 14. februára 2011. Nakoľko tento pokus o doručenie bol neúspešný, k opakovanému doručeniu došlo 15. februára 2011 a keďže aj toto opakované doručenie bolo neúspešné, v ten istý deň, t. j. 15. februára 2011 bola zásielka uložená na pošte a ako nevyzdvihnutá v odbernej lehote bola vrátená súdu prvého stupňa 11. marca 2011. Na základe uvedených údajov odvolací súd uzavrel, že k platnému doručeniu prvostupňového rozsudku splnomocnenej zástupkyňi žalobcov 1/, 2/ došlo postupom podľa § 47 ods. 2 O.s.p. dňa 11. marca 2011, teda od 12. marca 2011 žalobcom 1/, 2/ začala plynúť 15-dňová lehota na podanie odvolania, ktorej posledný deň pripadol na pondelok 28. marca 2011, preto odvolanie žalobcov, podané na pošte 7. apríla 2011 bolo podané oneskorene, po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty.

Súčasťou podnetu žalobcov 1/, 2/ na podanie mimoriadneho dovolania je aj „Lekárske potvrdenie“ psychiatrického oddelenia NaP n.o., Všeobecnej nemocnice v Rimavskej Sobote z 18. marca 2011, podľa ktorého splnomocnená zástupkyňa žalobcov bola na označenom nemocničnom oddelení hospitalizovaná od 31. januára do 18. marca 2011.

Z uvedeného lekárskeho potvrdenia je tak zrejmé, že v čase doručovania prvostupňového rozsudku splnomocnenej zástupkyňi žalobcov 1/, 2/, sa táto v mieste doručenia nezdržovala, preto v jej prípade nemožno použiť fikciu doručenia v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p.

K riadnemu, právne účinnému doručeniu prvostupňového rozsudku splnomocnenej zástupkyňi žalobcov 1/, 2/ do vlastných rúk, došlo až dňa 24. marca 2011. Lehota na podanie odvolania tak žalobcom 1/, 2/ začala plynúť 25. marca 2011 a uplynula by v piatok 8. apríla 2011. Pokiaľ teda žalobcovia 1/, 2/ podali odvolanie na pošte 7. apríla 2011, podali ho v zákonnej 15-dňovej lehote. Nesprávnym odmietnutím včas podaného odvolania ako oneskorene podaného preto postupom odvolacieho súdu došlo k odňatiu možnosti žalobcom 1/, 2/ konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadnym dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.)

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.